

CUPRINS

Introducere	5
Capitolul I. Noțiuni preliminare	9
1.1. Obiectul cursului.....	9
1.2. Diversitatea sistemelor de drept pozitive și varietatea raporturilor sociale în spațiu și timp.....	10
1.3. Conflictele de jurisdicție, conflictele legi în spațiu și conflictele de legi în timp și spațiu. Izvorul lor: raportul juridic cu element de extraneitate.....	10
1.4. Soluțiile oferite de dreptul internațional privat. Definiții.....	12
1.5. Legătură strânsă și influență reciprocă dintre dreptul internațional privat și dreptul intertemporal. Respectarea legii străine și a celei vechi.....	13
1.6. Multitudinea conflictelor interspațiale și interpersonale și integrarea lor în obiectul dreptului internațional privat. Explicația denumirii.....	16
1.7. Eșecul măsurilor radicale și totalitare de soluționare a conflictelor de legi în spațiu și a celor în spațiu și timp.....	19
1.8. Imposibilitatea unui drept uniform mondial. Încheierea unor convenții privind conflictele de legi paralele celor privind o lege uniformă. Noi izvoare formale cu dispoziții uniformizatoare.....	20
1.9. Soluționarea conflictelor de legi prin dreptul internațional privat respectă persoana umană, autonomia legislativă a diverselor grupuri sociale, asigurând continuitatea juridică spațială și temporală a vieții oamenilor. Principiul adaptării.....	21

Capitolul II. Izvoarele formale ale dreptului internațional privat	23
2.1. Definiția și clasificarea izvoarelor formale ale DIP	23
2.2. Izvoarele internaționale	23
2.3. Izvoarele interne	25
2.4. Izvoarele convenționale	26
2.5. Însemnătatea doctrinei, jurisprudenței, dreptului natural	28
2.6. Conflictul între diversele izvoare ale DIP	30
2.7. Conflictul dintre izvoarele internaționale și cele interne.....	31
Capitolul III. Natura normelor de drept internațional privat	33
3.1. Cele trei tipuri de norme juridice de DIP	33
3.2. Normele juridice materiale.....	33
3.3. Normele de aplicare imediată.....	34
3.4. Normele conflictuale (indirecte, indicatoare ale legii competente în speță).....	36
Capitolul IV. Noțiuni fundamentale privind soluționarea conflictelor de jurisdicție	40
4.1. Noțiunea de proces civil internațional. Problemele ridicate de procesul civil internațional și ordinea soluționării lor. Cele două sensuri ale conceptului de conflict de jurisdicții	40
4.2. Sediul juridic al reglementărilor privind procesul civil internațional	41
Capitolul V. Soluționarea conflictelor de competență jurisdicțională internațională	43
5.1. Noțiunea de competență jurisdicțională în dreptul internațional privat. Competența generală. Conflicte pozitive și negative de competență. Forul de necesitate	43
5.2. Sediul juridic al competenței internaționale și caracterul normelor ce determină competența. Prioritatea normelor de competență din tratatele internaționale, din dreptul Uniunii Europene și din legile speciale	45

5.3. Regula generală în materia competenței internaționale conform Codului de procedură civilă. Cazul mai multor pârâți (litisconsorțiu subiectiv pasiv).....	47
5.4. Competența exclusivă a instanțelor române conform Codului de procedură civilă	50
5.5. Competența exclusivă a instanțelor române rezultată din convenția părților sau din prezentarea și apărările pârâtului (prorogarea voluntară de competență). Efectele convenției de arbitraj (excepția de arbitraj).....	56
5.6. Competența preferențială a instanțelor române conform Codului de procedură civilă	66
5.7. Instanțele române – for de necesitate	72
5.8. Verificarea din oficiu a competenței internaționale și determinarea concretă a instanței române competente	74
5.9. Competența asupra chestiunilor preliminare și în materia litispendenței și conexității internaționale	76
5.10. Norme de competență internațională aplicabile între statele Uniunii Europene (Regulamentul nr. 1215/2012 - Brussels I bis).....	79

Capitolul VI. Legea aplicabilă desfășurării procesului civil internațional..... 98

6.1. Sediul juridic și regula generală a aplicării legii forului	98
6.2. Domeniul de aplicare a legii forului și rolul dreptului străin în procesul civil internațional	101
6.3. Capacitatea procesuală și drepturile străinilor părți în procesul civil.....	102
6.4. Calitatea procesuală, obiectul și cauza acțiunii. Chestiunea legii aplicabile interesului	104
6.5. Regimul probelor. Supralegalizarea	106

Capitolul VII. Interpretarea normelor conflictuale și calificările..... 112

7.1. Interpretarea normelor conflictuale și problema calificărilor.....	112
7.2. Sistemul sintetic tradițional (al secolului al XIX-lea) al formulării normelor conflictuale.....	113

- 7.3. Sistemul inovator al lui Freitas (Brazilia, 1860) al formulării analitice a regulilor conflictuale și expansiunea lui în veacul al XX-lea 114
- 7.4. Definiția calificării și soluția autonomă a problemei calificărilor, oferită chiar de DIP 114
- 7.5. Legea după care se efectuează calificarea: *lex fori* sau *lex causae*? 116
- 7.6. Soluția autentică și integratoare: calificarea primară după legea forului și secundară după legea competentă. Reglementarea românească contemporană 118
- 7.7. Minimalizarea problemei calificărilor în dreptul pozitiv 119

Capitolul VIII. Conflictele spațiale de norme de drept internațional privat - respectarea dreptului internațional privat străin 120

- 8.1. Divergența spațială a normelor de drept internațional privat (DIP). Conflictele pozitive și negative ale normelor de DIP: aceeași soluție ca la conflictele dintre alte norme. Respectarea DIP străin în spiritul comunității de sisteme juridice 120
- 8.2. Conflictul pozitiv: eșecul soluțiilor doctrinare, legislative, jurisprudențiale și convenționale. Respectul DIP străin și limitarea DIP al forului 121
- 8.3. Limitarea DIP care nu are legătură efectivă cu speța: coexistența și integrarea celor două DIP în materie reală sau în materie personală. Exemple românești. Frauda la lege 122
- 8.4. Conflictul negativ al normelor de DIP: adoptarea aproape unanimă a retrimiterii în hotărârile judecătorești, textele legislative și convenționale 125
- 8.5. Reacția inițială virulentă a doctrinelor „aprioriste” 127
- 8.6. Dezvoltarea și integrarea doctrinei retrimiterii. Poziția Institutului de Drept Internațional asupra considerării normelor străine de DIP 127
- 8.7. Argumente și sofism 128
- 8.8. Concluzii 129

Capitolul IX. Aplicarea directă și indirectă a legii străine și adaptarea acesteia față de legea forului	130
9.1. Aplicarea directă și indirectă a legii străine	130
9.2. Conflictele de legi și drepturile dobândite: coexistență în DIP	131
9.3. Aplicarea indirectă a legii străine, conform doctrinei românești (rezolvarea conflictelor de legi în spațiu și în timp).....	133
9.4. Condițiile și efectele recunoașterii unui drept dobândit legal în străinătate, potrivit DIP românesc. Efectele atenuate ale ordinii publice în cazul recunoașterii drepturilor dobândite în străinătate. Art. 2.567 Cod civil român	134
9.5. Excepția generală de ordine publică.....	135
9.6. Adaptarea legii străine față de cea a forului	137
Capitolul X. Drept intertemporal internațional și drept internațional intertemporal	139
10.1. Conflictele în timp ale normelor de DIP și în spațiu ale normelor de drept intertemporal	139
10.2. Drept intertemporal internațional: soluții jurisprudențiale	140
10.3. Drept intertemporal internațional: soluții doctrinare.....	141
10.4. Drept intertemporal internațional românesc.....	144
10.5. Drept internațional intertemporal: soluții jurisprudențiale și doctrinare	145
10.6. Drept internațional intertemporal românesc.....	146
10.7. Limitarea aplicării dreptului intertemporal străin de ordine publică românească.....	147
Capitolul XI. Norme conflictuale privind persoana fizică	148
11.1. Aspecte introductive	148
11.2. Legea aplicabilă stării și capacității persoanei fizice. Stabilirea legii naționale. Conceptul de reședință obișnuită în DIP românesc. Ocrotirea terților	150
11.3. Legea aplicabilă numelui persoanei fizice și drepturilor inerente ființei umane	153

11.4. Legea aplicabilă ocrotirii majorului și măsuri de protecție a terților	154
11.5. Legea aplicabilă încheierii căsătoriei	155
11.6. Legea aplicabilă efectelor căsătoriei. Cooperarea extinsă în materia legii aplicabile regimului matrimonial	156
11.7. Legea aplicabilă desfacerii căsătoriei. Cooperarea extinsă în materia legii aplicabile desfacerii căsătoriei	167
11.8. Legea aplicabilă filiației și adopției.....	173
11.9. Legea aplicabilă autorității părintești și protecției copiilor	175
11.10. Legea aplicabilă obligației de întreținere	177
Capitolul XII. Norme conflictuale privind persoana juridică	181
12.1. Legea care guvernează statutul organic al persoanei juridice. Domeniul ei de aplicare	181
12.2. Legea care guvernează statutul organic al sucursalei și al filialei	182
12.3. Stabilirea naționalității persoanei juridice	183
12.4. Reședința obișnuită a persoanei juridice	185
12.5. Legile aplicabile fuziunii unor persoane juridice de naționalități diferite	186
12.6. Legile aplicabile schimbării naționalității persoanei juridice.....	186
12.7. Legea aplicabilă societăților fără personalitate juridică	188
12.8. Recunoașterea persoanelor juridice străine în România și efectele acestei recunoașteri	189
Capitolul XIII. Norme conflictuale privind bunurile	195
13.1. Norme conflictuale generale	195
13.2. Norme conflictuale aplicabile bunurilor mobile corporale	200
13.3. Norme conflictuale aplicabile bunurilor incorporale	201
13.4. Norme conflictuale privind formele de publicitate	204

Capitolul XIV. Norme conflictuale privind moștenirea	205
14.1. Aspecte introductive.....	205
14.2. Legea aplicabilă moștenirii.	210
14.3. Desemnarea legii aplicabile succesiunii.	211
14.4. Domeniul de aplicare a legii succesiunii.....	211
14.5. Legea aplicabilă condițiilor de fond și de formă ale dispozițiilor pentru cauză de moarte	211
14.6. Legea aplicabilă declarației privind acceptarea sau renunțarea la succesiune (a unui legat, a rezervei succesorale) sau ale unei declarații privind limitarea răspunderii declarantului	214
14.7. Soarta succesiunii vacante în România	214
14.8. Retrimiteră, normele de aplicare necesară și excepția de ordine publică în materia succesiunii cu element de extraneitate.....	214
Capitolul XV. Norme conflictuale privind actele juridice	217
15.1. Aspecte introductive.....	217
15.2. Legea aplicabilă condițiilor de fond ale actului juridic. Legea desemnată și legea aplicabilă în lipsa alegerii. Comparație cu vechea reglementare.....	219
15.3. Legea aplicabilă condițiilor de formă ale actului juridic. Obligatorietatea formei solemne impuse de legea aplicabilă fondului.....	221
15.4. Norma de trimitere din art. 2634 Cod civil privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale. Regulamentul (CE) nr. 593/2008 (Roma I). Materiile excluse din sfera de reglementare a regulamentului. Aplicarea universală a regulamentului	222
15.5. Legea aplicabilă condițiilor de fond ale contractului. Legea desemnată și normele imperative ale statului unde sunt localizate elementele relevante ale situației. Legea aplicabilă validității convenției părților privind legea aplicabilă. Legea aplicabilă în lipsa alegerii	

părților. Incapacitatea uneia dintre părți după legea altei țări.....	224
15.6. Legea aplicabilă condițiilor de formă ale contractului.....	228
15.7. Domeniul de reglementare al legii aplicabile contractului. Excluderea retrimiterii.....	229
15.8. Limitele aplicării legii ce guvernează contractul. Normele de aplicare necesară și ordinea publică.....	230
15.9. Legea aplicabilă mijloacelor de probă ale contractului.....	231
15.10. Raportul normelor conflictuale din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 (Roma I) cu alte dispoziții din dreptul UE. Data contractelor care intră sub incidența regulamentului.....	231
Capitolul XVI. Norme conflictuale privind faptele juridice.....	232
16.1. Norma conflictuală din art. 2.641 Cod civil. Regulamentul (CE) nr. 864/2007 privind legea aplicabilă obligațiilor extracontractuale (Roma II). Materiile excluse din sfera de reglementare a regulamentului. Conceptul de obligație extracontractuală. Aplicarea universală a regulamentului.....	232
16.2. Legea aplicabilă obligațiilor izvorâte din fapte ilicite. Norma conflictuală generală din art. 4. Desemnarea legii aplicabile. Excepții de la norma conflictuală generală.....	234
16.3. Legea aplicabilă obligațiilor izvorâte din fapte licite (gestiunea de afaceri, îmbogățirea fără justă cauză, culpa <i>in contrahendo</i>).....	235
16.4. Domeniul de reglementare al legii aplicabile obligațiilor extracontractuale. Excluderea retrimiterii.....	237
16.5. Limitele aplicării legii aplicabile obligațiilor extracontractuale. Normele de aplicare necesară și ordinea publică.....	238
16.6. Legea aplicabilă mijloacelor de probă ale obligației extracontractuale.....	238

16.7. Raportul normelor conflictuale din Regulamentul (CE) nr. 864/2007 (Roma II) cu alte dispoziții din dreptul UE.....	238
Capitolul XVII. Eficacitatea internațională a hotărârilor judecătorești civile (în sensul larg al termenului)	239
17.1. Aspecte generale. Noțiunea de hotărâre străină. Efectele hotărârii străine. Forța probantă, recunoașterea și exequatur-ul	239
17.2. Recunoașterea hotărârilor străine conform Codului de procedură civilă	241
17.3. Executarea hotărârilor străine conform Codului de procedură civilă	247
17.4. Recunoașterea și executarea hotărârilor pronunțate într-un stat membru al UE potrivit Regulamentului (UE) nr. 1215/2012 - Bruxelles I bis	250
17.5. Recunoașterea și executarea în România a hotărârilor civile pronunțate în Elveția, Islanda și Norvegia (Convenția de la Lugano-2007).....	268
Bibliografie	271

CIOBANU, Petruț

■ Activitate profesională:

- cadru didactic la Facultatea de Drept, Universitatea din București, Departamentul Drept penal;
- avocat, membru al Baroului București și al Uniunii Naționale a Barourilor din România;
- titular al Cabinetului de Avocat „Dr. Petruț Ciobanu”;
- prodecan al Baroului București și vicepreședinte al Uniunii Naționale a Barourilor din România;
- lector la disciplinele Drept penal și Drept procesual penal;
- responsabil cu pregătirea continuă în domeniul Dreptului public, în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților;
- membru în Comisia de elaborare a subiectelor pentru examenul de admitere și definitivare în profesia de avocat;
- membru în Colegiul Științific al revistei „Pandectele Săptămânale”, editată de către Editura Rosetti International;
- membru în Colegiul de conducere al Centrului de Cercetare în domeniul Științelor Penale din cadrul Facultății de Drept, Universitatea din București;
- membru al Asociației Române de Științe Penale;
- membru al Asociației Criminaliștilor din România;
- membru în cadrul rețelei europene de avocați PenalNet;
- a participat la numeroase conferințe în domeniul Criminalisticii, Dreptului penal, Dreptului procesual penal, la nivel național și internațional.

■ Publicații:

- autor de articole, studii, lucrări publicate în reviste de specialitate și volume ale unor conferințe.

STANCU, Emilian

■ Activitate profesională:

- membru titular al Academiei de Științe Juridice din România (2016-prezent);
- profesor universitar și conducător de doctorat în domeniul Dreptului penal, profilul Criminalistică (1994-prezent);
- profesor universitar emerit doctor, disciplina Criminalistică, Facultatea de Drept, Universitatea din București (1969-prezent);
- președintele Comisiei de Științe Juridice a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (2006-2010);
- directorul Școlii Doctorale a Facultății de Drept, Universitatea din București (2005-2011);
- rector al Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București (1997-2000).

■ Publicații:

- autor și coautor a numeroase lucrări științifice, studii, cursuri și manuale universitare în domeniul Dreptului penal și Criminalisticii;
- autor al unui *Tratat de criminalistică* în șase ediții, ultima ediție fiind publicată în anul 2015.

■ Premii:

- Premiul Academiei Române „Simion Bărnuțiu”, în anul 2010, pentru lucrarea *Tratat de criminalistică*, ed. a 5-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2010.

Petruț CIOBANU
Emilian STANCU

CRIMINALISTICĂ
Tactica criminalistică

Universul Juridic
București
- 2017 -

Capitolul I

Reguli tactice criminalistice privind cercetarea la fața locului

Secțiunea I

Noțiunea și importanța cercetării la fața locului

1. Aspecte generale

Cercetarea la fața locului este un procedeu probator reglementat în Codul de procedură penală în dispozițiile art. 192, fiind cunoscut în sistemului judiciar de tip anglo-saxon ori american¹ ca cercetarea scenei infracțiunii sau scena crimei.

Cercetarea la fața locului reprezintă prima activitate de investigație criminalistică în cazul faptelor care prezintă o pericolozitate deosebită: omucidere, viol, tâlhărie urmată de moartea victimei, distrugere, catastrofe sau accidente grave, infracțiuni din domeniul crimei organizate.

Menționăm că acest act inițial de urmărire penală are o semnificație deosebită în ansamblul preocupărilor consacrate soluționării unei cauze penale, întrucât impune cunoașterea imediată, directă și completă a locului în care s-a comis fapta penală².

¹ M.J. Palmiotto, *Criminal investigation*, Ed. Nelson-Hall Publishers, Chicago, Illinois, SUA, 1994, p. 167 și urm.

² C. Suci, *Criminalistica*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1972, p. 503; I. Angheliescu, *Considerații asupra locului cercetării faptei*, în RRD nr. 11/1973, pp. 114-115; I. Mircea, *Criminalistica*, Ed. Lumina Lex, București, 1998, p. 226; A. Ciopraga, *Criminalistica tactică*, Universitatea din Iași, 1986, p. 24 și urm.; N. Volonciu, *Tratat de drept procesual penal*,

În raport de prevederile art. 192 C. pr. pen., cercetarea la fața locului se efectuează atunci când sunt necesare:

a) constatarea directă în scopul determinării sau clarificării unor împrejurări de fapt, ce prezintă importanță pentru stabilirea adevărului.

b) constatarea directă a împrejurărilor de fapt ori de câte ori există suspiciuni cu privire la decesul unei persoane.

În ceea ce privește înțelesul termenului de fața locului sau de loc al săvârșirii faptei, prin această expresie se are în vedere nu numai locul propriu-zis al săvârșirii infracțiunii, ci și zonele mai apropiate sau alte locuri din care se pot desprinde date referitoare la pregătirile, comiterea și urmările faptei, inclusiv căile de acces și de retragere a autorului din câmpul infracțional¹.

Prin „locul săvârșirii infracțiunii”, potrivit dispozițiilor art. 41 alin. (2) C. pr. pen. se înțelege locul unde s-a desfășurat activitatea infracțională, în totul sau în parte, ori locul unde s-a produs urmarea acesteia.

Obiectivele cercetării locului faptei sunt următoarele:

a. descoperirea urmelor și evidențierea tuturor împrejurărilor apte să conducă la identificarea făptuitorului, la clarificarea circumstanțelor în care s-a săvârșit infracțiunea, la descoperirea corpurilor delictive.

Ed. Paideia, București, 1994, p. 278; I. Neagu, *Drept procesual penal*, Ed. Academiei Române, București, 1988 și *Drept procesual penal*. Partea generală, Ed. Euro-trading, București, 1992, vol. II, ed. I, p. 102 și urm.; I. Neagu., M. Damaschin, *Tratat de procedură penală. Partea generală. În lumina noului Cod de procedură penală*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 541; A. Crișu, *Drept procesual penal*, ed. a 2-a, revizuită și actualizată, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 265; Colectiv, *Tratat de tactică criminalistică*, Academia de poliție a Ministerului de Interne, Ed. Carpați, Craiova, 1992, p. 26.

¹ V. Bercheșan, *Cercetarea penală – Îndrumar complet de cercetare penală*, Ed. Icar, București, 2001, p. 251 și urm.

b. obținerea de către organele judiciare a unor date exacte și corecte, prin cunoașterea și studierea nemijlocită a locului faptei, referitoare la modul de săvârșire a faptei și la persoana infractorului, aspect de natură să evidențieze principala funcție a cercetării la fața locului¹.

2. Aspecte de drept procesual penal

Cercetarea la fața locului se efectuează în strictă conformitate cu reglementările referitoare la acest procedeu probator, respectiv art. 192 alin. (1) C. pr. pen. Astfel, potrivit prevederilor legale, cercetarea la fața locului poate fi dispusă de către organul de urmărire penală, iar în cursul judecătii de către instanța de judecată.

2.1. În faza de urmărire penală, cercetarea la fața locului este dispusă printr-o ordonanță motivată a organului de urmărire penală, după începerea urmăririi penale, în temeiul dispozițiilor art. 286 C. pr. pen.

Codul de procedură penală nu prevede obligativitatea efectuării cercetării la fața locului în prezența martorilor asistenți, dar acest lucru este posibil atunci când organele de urmărire penală sau instanța de judecată apreciază necesar.

Potrivit dispozițiilor art. 192 alin. (2) C. pr. pen., organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate interzice persoanelor care se află ori care vin la locul unde se efectuează cercetarea să comunice între ele sau cu alte persoane.

¹ G. Antoniu, în lucrarea colectivă *Explicații teoretice ale Codului de procedură penală*, Partea generală, vol. I, Ed. Academiei Române, București, 1975, p. 293; G. Theodoru, L. Moldovan, *Drept procesual penal*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1979, p. 143.

Intenția legiuitorului a fost de a preveni eventualele influențări a desfășurării cercetării, determinate de discuțiile între anumite persoane prezente la această activitate.

În conformitate cu dispozițiile art. 194 C. pr. pen. organul de urmărire penală sau instanța de judecată care efectuează cercetarea la fața locului sau reconstituirea pot dispune prezența medicului legist sau a oricărei persoane pe care o consideră necesară.

Legea procesuală nu prevede actul procesual prin care procurorul sau instanța de judecată dispun cu privire la prezența persoanelor respective, mai ales pentru situația în care una dintre acestea refuză să fie prezente.

Considerăm ca acest lucru se poate dispune de către procuror prin ordonanța, iar de către instanța de judecată prin încheiere de ședință.

În doctrină a fost exprimată opinia potrivit căreia, participarea medicului legist se impune în ipoteza în care obiectul cercetării la fața locului îl reprezintă strângerea de probe în vederea lămuririi decesului unei persoane survenit în condiții suspecte¹.

2.2. În faza de judecată, cercetarea la fața locului este dispusă de către instanță, printr-o încheiere de ședință, după începerea cercetării judecătorești.

Codul de procedură penală nu prevede obligația instanței de judecată de a cita părțile sau de a efectua cercetarea numai în prezența procurorului când participarea acestuia la judecată este obligatorie.

În acest caz, instanța de judecată poate să procedeze la efectuarea cercetării în prezența părților, dacă apreciază necesar.

¹ I. Neagu, M. Damaschin, *op. cit.*, 2014, p. 542.

Cercetarea la fața locului efectuată de instanța de judecată, nu are nici întinderea și nici adâncimea celei efectuate de către organul de urmărire penală.

Cu toate acestea, considerăm că importanța este la fel de mare, întrucât instanța are posibilitatea să ia contact direct cu anumite aspecte ale locului în care s-a comis fapta penală și să analizeze în mod judicios rezultatele desprinse din cercetările anterioare ale organelor de urmărire penală.

3. Importanța și obiectivele cercetării la fața locului

3.1. Importanța cercetării la fața locului este subliniată în literatura de specialitate, atât procesual penală, cât și criminalistică, marea majoritate a autorilor fiind de acord că ne aflăm în fața unui procedeu probator cu adâncă semnificație în aflarea adevărului¹.

Menționăm că deplasarea organului judiciar la fața locului este „una dintre cele mai eficace măsuri procedurale”². Organele de urmărire penală și instanțele de judecată au astfel posibilitatea să investigheze direct locul săvârșirii faptei și să evalueze consecințele infracțiunii, să stabilească împrejurările în care aceasta a fost comisă, să-l identifice pe autor prin descoperirea, fixarea, ridicarea și cercetarea criminalistică a urmelor, a mijloacelor materiale de probă.

Considerăm că această activitate este de natură să contribuie efectiv la realizarea scopului procesului penal și aflarea adevărului judiciar în cauza respectivă.

¹ N. Volonciu, *supra cit.*, p. 279; G. Antoniu, *op. cit.*, p. 294; Gh. Theodoru, I. Moldovan, *op. cit.*, p. 143; I. Neagu, *op. cit.*, p. 287.

² P. Chabon, *Le juge d'instruction, Théorie et pratique de la procédure*, ed. a 3-a, Ed. Dalloz, Paris, 1985, p. 137.

Cercetarea la fața locului este o activitate de maximă importanță cu caracter imediat și de neînlocuit, în multe situații fiind aproape imposibil de repetat, în aceleași condiții și cu aceleași rezultate¹.

Precizăm faptul că în cazul omuciderilor, examinarea locului faptei este „partea cea mai importantă a cercetării cauzei penale”² întrucât locul săvârșirii unei fapte penale este cel mai bogat în urme sau date referitoare la infracțiune și la autorul acesteia.

Menționăm faptul că modul în care se efectuează întreaga cercetare, căutare și ridicare a urmelor sau a probelor materiale, ca și fixarea rezultatelor, influențează într-o mare măsură soluționarea cazului, identificarea autorului, a celorlalți participanți la comiterea faptei penale³.

3.2. Obiectivele cercetării la fața locului

Principalele sarcini care revin cercetării la fața locului sunt următoarele⁴:

a. Cunoașterea și investigarea directă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată a locului săvârșirii infracțiunii sau a locurilor înscrise în categoria „locului faptei”.

În literatura de specialitate se menționează faptul că sarcinile principale ale cercetării la fața locului cuprind

¹ C. Suci, *op. cit.*, p. 503; V. Bercheșan, *op. cit.*, p. 253.

² C.E. O'Hara, *Principii de bază ale cercetărilor penale*, ed. a IV-a, Ed. Charles C. Thomas, Springfield, Illinois, S.U.A., 1976, p. 45.

³ L. Coman, I.R. Constantin, în lucrarea colectivă *Tratat practic de criminalistică*, vol. I, Ed. Ministerului de Interne, București, pp. 25-27.

⁴ A. Ciopraga, *supra cit.*, p. 28; V. Stoica, *Cercetarea la fața locului*, în PPC nr. 2/1981, pp. 112-114; I. Cora, *op. cit.*, p. 22; I. Coman, I.R. Constantin, *op. cit.*, p. 26; A.N. Vasiliev, *op. cit.*, p. 270.